Dosarul nr. 4r-2371/24 *(4-23171945-02-4r-29052024)*
Judecător: Elena Bolocan

D E C I Z I E
În numele Legii

07 aprilie 2025 mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru
Având în componența sa:
Președintele completului, judecător: Oxana Robu
Judecători: Olga Cojocaru și Vladislav Schibin

A judecat în ordine de recurs, *în lipsa participanților la proces*, recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Caraman Adrian declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, în cauza contravențională la contestația înaintată de către Cavcaliuc Fedosii împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator MAI06 107901 din 02 noiembrie 2023, în temeiul cărora Cavcaliuc Fedosii, născut la *****, a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 50 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova

Termenul de examinare a cauzei:
Judecarea cauzei penale în prima instanță: 01.12.2023-15.04.2024;
Judecarea cauzei în instanța de recurs : 29.05.2024-07.04.2025.
Procedura înștiințării legal executată.

Asupra recursului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Caraman Adrian declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal –

C O N S T A T Ă:

1. Agentul constatator Caraman Adrian, din cadrul IP Botanica al DP mun. Chișinău, examinând în fond cauza contravențională, în data de 02 noiembrie 2023 a întocmit în privința lui Cavcaliuc Fedosii procesul verbal cu privire la contravenție MAI06 107901 din 02 noiembrie 2023, în temeiul căruia Cavcaliuc Fedosii, născut la născută la *****, IDNP *****, a fost tras la răspundere și

sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 50 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională cu amendă în mărime de 60 unități convenționale.

Conform procesului verbal și deciziei agentului constatator, Cavcaliuc Fedosii a fost recunoscut vinovat și sancționat în temeiul art. 50 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova, pentru faptul că la 02 noiembrie 2023, ora 13:39, în mun.Chișinău, or.Sîngera, s.Dobrogea, a distribuit materiale publicitare de agitație electorală, care nu întrunesc condițiile Legii nr.62/2002 cu privire la publicitate și ale Codului electoral nr.325/2022.

În data de 24 noiembrie 2023, persoana în privința căreia a fost pornit procesul, Cavcaliuc Fedosii a depus la sediul IP Botanica al DP mun. Chișinău contestație privind anularea procesului verbal cu privire la contravenţie din 02.11.2023, întocmit de agentul constatator Caraman Adrian şi a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale în baza art. 50 alin (2) Cod Contravenţional al 2 RM, prin care i-a fost aplicată sancţiune contravenţională sub formă de amendă în mărime de 60 u. c. (3000 lei).

În motivarea contestației menționează că, la 23 noiembrie 2023 a primit procesul-verbal nr.MAI06 107901 din 02 noiembrie 2023 cu privire la contravenție și decizia de sancționare a agentului constatator din cadrul IP Botanica, în baza art.50 alin.(2) Cod contravențional, în privința sa. Notează că, potrivit procesului-verbal, agentul constatator îi incriminează „Producerea, distribuirea, furnizarea și/sau difuzarea materialelor publicitare de agitație electorală care nu întrunesc condițiile Legii nr.62/2002 cu privire la publicitate și ale Codului electoral nr.325/2022”. Astfel, agentul constatator a decis să-i aplice sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 60 u. c. (3000 lei). Invocă încălcarea prevederilor art.381 alin.(4) și art.382 alin.(1)-(3) Cod contravențional, precizând că nu a fost citat să se prezinte la autoritate. Totodată, cu referire la prevederile art.443 Cod contravențional, consideră că procesulverbal cu privire la contravenție a fost întocmit cu încălcarea normelor legale. Susține că, prin întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție din 02 noiembrie 2023, agentul constatator a depășit limitele competențelor sale și i-a încălcat dreptul de acces la justiție și la apărare, garantat de art.6 din CEDO, art.26 din Constituție și art.378 Cod contravențional.

Respectiv, prin prisma prevederilor art.441, 443, 445, 448 Cod contravenţional, solicită anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a deciziei de sancționare din 02 noiembrie 2023, prin care Cavcaliuc Fedosii a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 50 alin. (2) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

2. *Prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024*, s-a admis contestația înaintată de către Cavcaliuc Fedosii. A anula procesul verbal

cu privire la contravenție și decizia agentului constatator MAI06 107901 din 02 noiembrie 2023, pornit în privința lui Cavcaliuc Fedosii, în temeiul art. 50 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova, cu încetarea procesului contravențional – deoarece nu există faptul contravenţiei.

3. *Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Caraman Adrian prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.*

În susținerea recursului se invocă că, deși de către agentul constatator au fost administrate probe privind existența contravenției, instanța nu a luat în calcul că contravenția a avut loc iar omiterea completării locul și timpul contravenției nu poate duce la încetarea procesului verbal cu privire la contravenție, deoarece fapta a avut loc și a fost consumată. Instanța de judecată la adoptarea hotărârii nu a respectat condițiile prevăzute de art. 458 Cod contravențional și a încetat procesul verbal cu privire la contravenție fără a examina fondul cauzei. Consideră că instanța de judecată neîntemeiat a încetat procesul verbal cu privire la contravenție.

4. Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziţiei generale din art. 471 alin.(1) din Codul contravenţional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. *Apreciind situaţia de fapt şi de drept constatată, studiind actele cauzei, instanţa de recurs conchide necesitatea emiterii unei soluții conforme art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) Codul contravenţional, cu respingerea recursului ca fiind depus peste termen, din următoarele considerente.*

Conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.1) lit. a) din Codul contravenţional, după examinarea recursului, instanţa de recurs respinge recursul și menţine hotărârea atacată, dacă acesta este tardiv.

Conform art.468 din Codul contravenţional, recursul împotriva încheierii judecătoreşti contravenţionale se declară în termen de 15 zile de la data pronunţării încheierii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe încheierea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1).

Art. 469 alin. (1) din Codul contravenţional prevede că, recursul declarat cu omiterea termenului prevăzut de lege, dar nu mai târziu de 15 zile de la începutul executării sancţiunii sau a perceperii despăgubirii materiale, se consideră depus în termen dacă instanţa a constatat că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate sau de neinformarea despre adoptarea încheierii a participantului la proces, care nu a fost prezent la judecarea cauzei, nici la pronunţarea încheierii asupra ei.

6. Colegiul penal notează că, prin prisma prevederilor enunțate supra, cazului din litigiu îi este specific un termen imperativ, legiuitorul determinând că, dreptul la declararea recursului este limitat la un anumit interval – 15 zile de la data pronunţării hotărârii judecătoreşti sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de judecare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, în condiţiile art. 463 alin. (1) din Codul contravențional.

Instanța de recurs atestă că prin hotărîrea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024 s-a admis contestația înaintată de către Cavcaliuc Fedosii. S-a anulat procesul verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator MAI06 107901 din 02 noiembrie 2023, pornit în privința lui Cavcaliuc Fedosii, în temeiul art. 50 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova, cu încetarea procesului contravențional – deoarece nu există faptul contravenţiei.

De asemenea, Colegiul penal constată că ***la 14 mai 2024***, cu încălcarea termenului legal, a declarat recurs agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Caraman Adrian prin care solicită admiterea recursului, casarea integrală a hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de fond în alt complet de judecată.

Instanța de recurs menționează că, hotărîrea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024 a fost expediată participanților la proces la 16 aprilie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc *(f.d. 52)*, iar potrivit avizului de recepție, aceasta a fost recepționată la sediul IP Botanica, la data de 23.04.2024 *(f.d. 53),* recursul fiind depus de către agentul constatator, Caraman Andrian abia la 14 mai 2024 *(f.d.55).*

Prin urmare, instanța de recurs reține că, situația constatată mai sus, denotă omiterea termenului de declarare a recursului 15 zile de la data înmânării copiei de pe hotărârea judecătorească, fapt expres stipulat în alin.(1) al art. 468 Codul contravențional.

7. În aceiași ordine de idei, art. 230 alin. (2) din Codul de procedură penală prevede că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual şi nulitatea actului efectuat peste termen. Această prevedere legală are caracter de garanție procesuală, egală pentru toate părțile participante în proces, fiind impusă

obligația îndeplinirii în termen a actelor procedurale, sub sancțiunea decăderii din acest drept procesual.

În această ordine de idei, este cert că, depunând cererea de recurs la 14 mai 2024, adică în afara termenului legal, agentul constatator a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislaţia naţională. Instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titular nu poate avea loc decât într-un anumit cadru prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigenţe, cărora li se subsumează şi instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Suplimentar instanța de recurs apreciază că, recurentul prin cererea de recurs nu a solicitat repunerea în termen a instrumentului de atac.

8. Sub aceste aspect Colegiul penal relevă că, CtEDO în jurisprudența sa promovează cu consecvență cu titlu de principiu obligația părților de a se interesa de soarta procesului în situația în care ele au fost înștiințate despre inițierea și desfășurarea acestuia și de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11.09.2007). Totodată, potrivit practicii CtEDO termenul de exercitare a căii de atac începe a curge de la data pronunțării hotărârii (hotărârea Sutter versus Elveţia) că participantul la proces, care cunoaște despre faptul desfășurării în unui proces în care este vizat, este obligat de sine stătător să se intereseze de mersul procesului (hotărârile Avramenco versus Republica Moldova şi Ponomaryov versus Ucraina) şi că repunerea unei cereri în termen, în condițiile în care nu se constată temeiuri, ar echivala cu avantajarea unei părți în defavoarea alteia, prin extinderea termenului legal de prescripție și revizuire a hotărârilor judecătorești, ceea ce urmează a fi interpretat ca încălcare a principiilor securității juridice cât și a egalității armelor şi violarea art. 6 CtEDO, drept care urmează a fi respectat cu referință la partea acuzării și a apărării, fără discriminare (hotărârea Ghirea versus Republica Moldova).

În aceste circumstanțe, Colegiul penal nu se va expune asupra motivelor invocate în cererea de recurs și nu va purcede la examinarea fondului cererii de recurs, deoarece verificarea legalității și temeiniciei soluției primei instanțe ca depusă peste termen nu implică o verificare a hotărârii atacate, întrucât instanța de recurs nu poate proceda la o verificare de fapt şi de drept a acesteia decât în cadrul unui recurs exercitat în mod legal.

Astfel, reieșind din circumstanțele indicate, instanța de recurs conchide asupra respingerii ca depus peste termen recursul declarat de agentul constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Caraman Adrian împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024.

9. În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin. (1) pct.1) lit. a), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru–

D E C I D E:

Respinge ca tardiv recursul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a mun. Chișinău, Caraman Adrian declarat împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 aprilie 2024, în cauza contravențională la contestația înaintată de către Cavcaliuc Fedosii împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator MAI06 107901 din 02 noiembrie 2023, în temeiul cărora Cavcaliuc Fedosii, născut la *****, a fost tras la răspundere și sancționat pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 50 alin. (2) Cod contravențional al Republicii Moldova.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: ***Oxana Robu***

Judecător: ***Olga Cojocaru***

Judecător: ***Vladislav Schibin***